

Predmet

Doplňujúce informácie

Text

Dobrý deň, v zmysle podanej výzvy Vám posielame doplňujúce informácie vo veci zisťovacieho konania "Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra".

EKOJET, s.r.o., sídlo: Tehelná 19, 831 03 Bratislava, Slovenská republika
Poštová adresa a prevádzka: Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika
Tel.: +421 2 4569 0568, +421 948 021 670, e-mail: info@ekojet.sk, www.ekojet.sk
IČO: 35734990, DIČ: 2020229134, IČ DPH: SK2020229134, č. účtu 2622455156/1100
Zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č. 16209/B

Okresný úrad Bratislava

*odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných
zložiek životného prostredia*

Tomášikova 46
832 05 Bratislava 3

Váš list číslo // doručené

Naše číslo

Vybavuje / tel. č.

Bratislava

OU-BA-OSZP3-2022/043622-012

121/2022

Mgr. Šembera, 0903 415 377

25.04.2022

Vec

Výzva na doplňujúce informácie v zmysle § 29 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vážený Okresný úrad,

na základe Vášho listu č. OU-BA-OSZP3-2022/043622-012 zo dňa 8.4.2022, doručeného dňa 12.4.2022, Vám preposielame vyjadrenie k pripomienkam, ktoré boli vznesené v rámci zisťovacieho konania: „Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra“.

Ide o tieto subjekty:

- Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, P.O. Box 192, 814 99 Bratislava 1,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto, Ružinovská 8, 820 09 Bratislava,
- Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3,
- Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 288, 974 01 Banská Bystrica,
- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy, Nám. Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava,
- Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Odbor stratégie dopravy, Námestie slobody č. 6, 810 05 Bratislava 15, P.O. BOX 100
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia majetku a infraštruktúry, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava,
- Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava,
- Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Radlinského 6, 811 07 Bratislava,
- Cyklokoalícia, Partizánska 2, 811 03 Bratislava,
- Združenie domových samospráv, P.O. BOX 218, Námestie SNP 13, 850 00 Bratislava – Petržalka.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, (Primaciálne nám. 1, P.O. Box 192, 814 99 Bratislava 1):

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava má k zámeru navrhovanej činnosti „Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra“ nasledovné pripomienky a požiadavky:

- Navrhovaný zámer Rusovce Sever, dopravná a technická Infraštruktúra je z hľadiska funkčného využitia územia v súlade s ÚPN hl. mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov ako aj s ÚPN-Z Rusovce Sever. Návrh polyfunkčných objektov a rodinných domov z hľadiska funkčného využitia je v danej lokalite taktiež v súlade s platnými územnoplánovacími dokumentmi. Ku konkrétnemu umiestneniu objektov ako aj k intenzite zastavanosti sa vzhľadom na rozsah riešeného územia a rozmiestneniu funkčných plôch nevyjadrujeme. Toto bude možné jednoznačne posúdiť v jednotlivých žiadostiach o záväzné stanovisko.

Berieme na vedomie.

- Odporúčame jednoznačnejšie preukázať rešpektovanie jestvujúceho nadzemného 110 kV vedenia, vrátane jeho ochranného pásma. Vedenie má charakter verejnoprospešnej stavby a je limitujúcim prvkom v území.

Pripomienka sa akceptuje. navrhovaná činnosť počíta s preložkou vedenia č. 161 (110 kV vedenie). Súčasné nadzemné vedenie 110 kV bude na ploche riešeného územia demontované a preložené do kábla vo výkope tak aby boli rešpektované potrebné ochranné pásma.

S predloženým riešením vodného hospodárstva súhlasíme s pripomienkami, ktoré požadujeme zapracovať do ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie:

- Upozorňujeme, že SHMÚ v termíne 08/2021 aktualizoval návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území je potrebné použiť aktualizovanú 20-ročnú návrhovú prívalovú zrážku $p=0,05$, trvajúcu 15 min., s intenzitou $i=244$ l.s-l.ha-1 a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácií $k=1$ (podľa SHMÚ 2021), aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku (pre lokality Rusovce, Čunovo, Petržalka, Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Trnávka, Nové Mesto, Nivy, Ružinov, Staré Mesto...). Dôvodom uvedených sprísnených požiadaviek sú prebiehajúce klimatické zmeny, ktoré so sebou prinášajú striedanie dlhých období sucha s prívalovými dažďami, ktoré sa vyznačujú svojou extrémnosťou a početnosťou a nebezpečenstvom vzniku lokálnych záplav. Požiadavka je koordinovaná s Okresným úradom Bratislava, SVP, š. p., BVS, a. s. a SHMÚ.
- Nakladanie s dažďovými vodami je nutné riešiť tak, aby neodtekali na cudzie pozemky.

Pripomienky budú splnené. V ďalších stupňoch projektovej prípravy budú presne nadimenzované potrebné kapacity retenčných a vsakovacích prvkov podľa aktuálnych údajov SHMÚ, tak aby neboli vsakovaním ovplyvňované susediace pozemky.

Zeleň, tvorba krajiny:

- K výrubu drevín sa v zámere (str. 14) uvádza, že prípadný výrub drevín v rámci realizácie stavby a súvisiacej dopravnej a technickej infraštruktúry bude predmetom samostatného konania. V prípade výrubu drevín podliehajúcich súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny doplniť dendrologické posúdenie drevín a požiadať o súhlas podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Spracovať aj dokumentáciu k ochrane jestvujúcich drevín určených na ponechanie, resp. ochrane drevín, ktoré by mohli byť zasiahnuté činnosťou pri realizácii daného zámeru.

Pripomienka sa rešpektuje, bude zohľadnená počas realizácie, na ploche riešeného územia sa v súčasnosti vzrastlé dreviny nenachádzajú s výnimkou jedného orecha kráľovského a líniovej vegetácie na severnom okraji riešeného územia, ktorá nebude stavebnými zásahmi ovplyvnená. Prípadné zásahy do drevín a práce v ich blízkosti budú vykonané odborne spôsobilými osobami v zmysle arboristických štandardov zverejnených na stránke Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (<http://www.sopsr.sk/web/?cl=4103>).

- Doložiť projekt sadovníckych úprav s navrhovanou druhovou skladbou verejnej (uličnej) zelene. Výber drevín je potrebné prispôbiť predpokladaným dopadom zmeny klímy (odolné voči suchu, extrémnym poveternostným podmienkam), s uprednostnením domácich rodov drevín, pokiaľ tomu budú zodpovedať podmienky miesta výsadby danej dreviny (zasoľovanie, exhaláty, pôdny profil).

Pripomienka sa rešpektuje, projekt sadovníckych úprav, ktorým bude špecifikovaný presný rozsah a zloženie výsadby drevín a tiež následná starostlivosť o vysadenú zeleň bude riešený v ďalšom stupni projektovej prípravy. Vysadené budú predovšetkým geograficky pôvodné druhy drevín odolné na zmeny klímy a vhodné do mestského prostredia.

- V rámci prípravy a realizácie zámeru, návrhu sadovníckych úprav žiadame uplatniť opatrenia modrozelenej infraštruktúry (vodopriepustné povrchy, vhodne navrhnuté vegetačné infiltračné pásy zelene, akumulčné a vsakovacie zariadenia, individuálnu výsadbu stromov v rámci parkovísk alebo výsadbu do vegetačných pásov, zadržiaval zrážkovú vodu do retenčných nádrží a využívať ju na polievanie zelene, zelené strechy, príp. dažďové záhrady na jednotlivých pozemkoch). Navrhovanú súvislú plochu parkovania popri komunikácii a chodníku považujeme za málo vhodné riešenie, ktoré dostatočne nezohľadňuje požiadavky na adaptáciu na zmenu klímy, zmierňovanie dopadov tepelného ostrova, sucha, obmedzovanie prašnosti.

Pripomienka sa rešpektuje, opatrenia modrozelenej infraštruktúry budú súčasťou investičného zámeru. Projekt maximalizuje plochy udržiavanej zelene a zadržiavanie zrážkovej vody v území.

- Pri nových cestných komunikáciách požadujeme upraviť návrh riešenia tak, aby boli vytvorené podmienky pre výsadbu drevín s dostatočnou hmotou korún, ktorá bude zmierňovať negatívne dopady zmeny klímy a vplyv tepelného ostrova, čiastočne eliminovať nepriaznivé vplyvy v rámci cestnej dopravy (prašnosť, hlučnosť) formou pásov sprievodnej zelene popri komunikáciách. Stromy vysádzať do zelených pásov pozdĺž chodníkov a parkovísk alebo jednotlivo v rámci parkovísk s uplatnením súčasných odborných postupov výsadby. Na jeden strom musí byť vyhradené minimálne 6 m² nespevnenej a trvalé pre vodu a vzduch priepustnej plochy a 9 m³ prekoreniteľného priestoru.
- Žiadame prerušiť súvislú plochu parkovísk, vysadiť na 4 parkovacie miesta minimálne 1 vzrastlý strom (pri väčšom počte parkovacích miest navrhnutých v rade popri komunikáciách) bez rastových kultivarov, v žiadnom prípade nie guľovité formy. Do výsadby uprednostniť dreviny vhodné do výsadby stromoradií.

Pripomienky sa zohľadnia v ďalších stupňoch projektovej prípravy, výsadba drevinovej vegetácie v blízkosti spevnených plôch a parkovísk bude riešená v súlade so zaužívanými postupmi, tak aby stromy v dospelosti vytvárali dostatočný tieň na týchto plochách a zároveň mali dostatočný priestor pre rast koreňovej sústavy aj korún.

- Pri výsadbách drevín, v záujme predchádzania kolízií, redukcií a poškodzovaniu drevín v neskoršom období, je potrebné zachovávať primerané odstupové vzdialenosti od stavebných

objektov a technickej infraštruktúry (svetlotechnické podmienky budov, fasády objektov, dopravné značenia, komunikácie, verejné osvetlenie, technická infraštruktúra). Preriešiť určité kolízie navrhovaných stromov so vsakovacími zariadeniami a pri navrhovaných objektoch 1 - 6 kolízie s podzemným vedením NN. Novú výsadbu navrhovať v spolupráci s odborníkmi rôznych profesií - krajinný architekt, odborníci na technickú infraštruktúru.

Pripomienka sa rešpektuje, návrh výsadby novej zelene bude riešený v projekte sadových úprav, ktorý bude vypracovaný autorizovanými osobami. Pri výsadbách bude zohľadňovaný vzrast dospelých stromov aby sa predchádzalo ich poškodzovaniu vo vyššom veku kvôli kolízii so stavebnými objektami a technickou infraštruktúrou.

- Ako vhodnejší hodnotíme variant č. 2 s väčšou celkovou výmerou zelene 61.313,60 m² a výsadbou izolačnej zelene pri východnom okraji riešeného územia vo forme súvislých skupín stromov a stromoradií, ktoré budú druhovou skladbou vhodne nadväzovať na susediace lesné porasty.

Berieme na vedomie.

Ochrana prírody a krajiny, ÚSES:

- Počas prípravy, výstavby a prevádzky rešpektovať príslušné ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z., o ochrane prírody a krajiny a súvisiace právne predpisy, chránené územia nachádzajúce sa v blízkosti riešeného územia, resp. v kontakte s navrhovanou činnosťou:
 - CHKO Dunajské luhy,
 - SKCHVU009 Dunajské luhy (chránené vtáčie územie),
 - SKUEV0269 Ostrovné lúčky chránené (územie európskeho významu),
 - CHA Ostrovné lúčky
 - Ramsarská lokalita Dunajské luhy a z prvkov RÚSES - NRBC Bratislavské luhy

Požadujeme plne rešpektovať okolité chránené územia, vrátane nadregionálneho biocentra - NRBC Bratislavské luhy, potrebné je eliminovať negatívne vplyvy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti na vyššie uvedené chránené územia rešpektovaním opatrení na zmierňovanie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie uvedených v predloženom zámere bod 10., vrátane opatrení, ktoré vyplynú zo stanovísk dotknutých orgánov ochrany prírody a krajiny a z Rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní.

Pripomienka sa rešpektuje, navrhovateľ sa zaväzuje aplikovať opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov na chránené územia v blízkosti plochy riešeného územia uvedené v predloženom zámere bod 10. V kontaktnej zóne pri hraniciach uvedených chránených území nebudú umiestnené zastavané plochy, bude tu hlavne izolačná zeleň nadväzujúca na okolité lesné porasty, ktorá bude doplnená prvkami nerušivej rekreácie (napr. detské / workout ihriská, lavičky a pod.).

- Žiadame rešpektovať a realizovať navrhovanú izolačnú zeleň (variant č. 2) ako opatrenie na zmierňovanie negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na predmety ochrany chránených území.

Pripomienka sa rešpektuje, navrhovateľ preferuje realizáciu variantu č. 2 zahŕňajúcom izolačnú zeleň, tento variant bol odporúčaný aj v zámere pre realizáciu a veríme, že sa s takýmto záverom stotožní aj Okresný úrad ŽP.

- V ďalšom stupni prípravy stavby je potrebné zámer dopracovať tak, aby novonavrhovaná

infraštruktúra nevytvárala kolízne situácie vedúce k nutnosti zásahov súvisiacich so stavebnou činnosťou v chránených územiach a neohrozovala ekosystémy chránených území. Medzi stavebnými objektmi a pozemkami v súkromnom vlastníctve s obytnou funkciou a prírodnými celkami s porastmi drevín (východne od riešeného územia) požadujeme ponechať dostatočnú odstupovú vzdialenosť, pri ktorej nebudú požadované zásahy do týchto porastov drevín zo strany užívateľov pozemkov. Postupovať tak, aby neprišlo ku zbytočnému úhynu živočíchov, v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. a poškodzovaniu, prípadne ničeniu drevín v susedstve navrhovanej činnosti.

Pripomienka sa rešpektuje, navrhovateľ bude minimalizovať stavebnú činnosť v tesnej blízkosti chránených území. V kontakte s nimi sa navrhuje výsadba izolačnej zelene, ktorá vytvorí plynulý prechod medzi lesnými porastami a zastavanou časťou. Výstavba rekreačných prvkov a potrebnej infraštruktúry v blízkosti chránených území bude prebiehať citlivo, tak aby okolie nebolo negatívne ovplyvňované.

- V súvislosti s uvádzaným výskytom inváznej zlatobyle kanadskej (*Solidago canadensis*) v riešenom území vykonať odstránenie tohto druhu a prijať účinné opatrenia na zabránenie ďalšieho šírenia do okolia v súlade s Vyhláškou č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov.

Pripomienka sa akceptuje, invázne druhy rastlín budú z plochy riešeného územia odstránené v zmysle platnej legislatívy.

Ovzdušie:

- Počas výstavby sa predpokladá zvýšená prašnosť. Žiadame minimalizovať znečistenie ovzdušia a ciest čistením kolies dopravných a stavebných mechanizmov pri výjazde z nespevnených na spevnené cesty, v prípade potreby bezodkladným vyčistením znečistených ciest, zaplachtením alebo kapotážou sypkých materiálov pri preprave a skladovaní, v prípade potreby aj ich klopením.

Pripomienka sa akceptuje, bude riešená vo fáze realizácie.

Voda:

- Riešené územie sa nachádza vo svojej severnej časti v blízkosti protipovodňovej hrádze. Aj napriek tomu, že sa výstavba priamo nedotkne protipovodňovej hrádze, upozorňujeme na preverenie plnenia ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (napr. § 27, 28) a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami a jeho vykonávacích predpisov, vo vzťahu k tejto okolnosti a zapracovanie informácie v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.
- Riešenie statickej dopravy, spôsob riešenia nakladania s vodami z povrchového odtoku realizovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon), jeho vykonávacích predpisov a prislúchajúcich noriem. Zvolené riešenie nakladania s vodami z povrchového odtoku by zároveň malo byť preukázateľne funkčné počas celého roka.

Pripomienky sa rešpektujú, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnými predpismi a legislatívou.

- Likvidácia dažďových vôd z komunikácií (bez parkovísk) môže byť riešená alternatívne aj s odvádzaním do zelených pásov, s následným vsakovaním do podlažia, cez vsakovacie štrkové rigoly." Pri uvedenej formulácii upozorňujeme aj na plnenie ustanovenia nariadenia vlády 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd (napr. § 9

Požiadavky na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku). Vody z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, z parkovísk a odstavných plôch sú považované za vody z povrchového odtoku, pri ktorých sa predpokladá, že obsahujú látky, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchovej vody a podzemnej vody. V prípade, že sa jedná o napr. chodníky, odporúčame v ďalšom stupni dokumentácie upraviť formuláciu.

Pripomienka sa akceptuje, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnými predpismi a legislatívou. Spôsob vsakovania dažďových vôd bude riešený tak aby nedochádzalo k žiadnemu znečisťovaniu a zhoršovaniu kvality podzemných vôd.

- Vsakovacie systémy a nakladanie s vodami z povrchového odtoku realizovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon), jeho vykonávacích predpisov a príslúchajúcich noriem. Možnosť a vhodnosť realizácie vsakovacích systémov v dotknutej lokalite, resp. nakladania s vodami z povrchového odtoku vsakovaním, podložiť posúdením odborne spôsobilou osobou v zmysle zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach a stanoviskami dotknutých orgánov z hľadiska ochrany vody.

Pripomienka sa rešpektuje, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnými predpismi a legislatívou. Súčasťou projekčnej prípravy vsakovacích zariadení budú aj vsakovacie skúšky a overenie vhodnosti inštalácie navrhovaných zariadení odborne spôsobilou osobou v zmysle zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach.

- V texte absentuje informácia o existencii vodárenského zdroja Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokrad' a jeho ochranných pásmach a lokálneho vodárenského zdroja Rusovce. V ďalšom stupni projektovej dokumentácie doplniť informáciu o tomto vodárenskom zdroji. Pri plánovaní a realizácii navrhovanej činnosti rešpektovať stanovisko prevádzkovateľa vodárenských zdrojov, Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s.

Pripomienka sa rešpektuje, informácie budú doplnené do projektovej dokumentácie.

Pôda:

- Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy (PP, o výmere cca 14,05 ha. Žiadosť o trvalé odňatie je potrebné vykonať v súlade s §17 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v platnom znení.

Pripomienka sa akceptuje, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnými predpismi a legislatívou.

Hluk:

- Žiadame dodržiavanie opatrení, ktoré sú uvedené v akustickej štúdii a dodržiavanie vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Pripomienka sa akceptuje, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnými predpismi a legislatívou. Opatrenia, ktoré sú uvedené v akustickej štúdii budú rešpektované v plnom rozsahu.

Odpady:

- V rámci ďalšieho stupňa prípravy stavby žiadame doplniť:
 - do tabuliek odpadov vznikajúcich počas výstavby a aj počas prevádzky navrhovanej činnosti

k jednotlivým druhom odpadov predpokladané množstvá a navrhovaný spôsob ich následného spracovania oprávnenou osobou podľa zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z. (činnosťou R alebo D), v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a VZN hl. m. SR Bratislavy č. 6/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hl. mesta SR Bratislavy.

- doplniť do Tabuľky odpadov vznikajúcich počas prevádzky nasledujúce druhy:

- 20 01 03 viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)
- 20 01 04 obaly z kovu
- 20 01 25 jedlé oleje a tuky
- V južnom cípe riešeného územia je evidovaná v registri skládok odpadu, skládka Rusovce - Irkutská ulica, registračné číslo 8618. Preveriť prekryv územia evidovanej skládky s riešeným územím, uviesť stav skládky odpadu do textovej časti.
- Upozorňujeme, že v zámere - v časti 2.3.3. Spôsob nakladania s odpadmi, Nakladanie s odpadmi počas výstavby navrhovanej činnosti má byť správne uvedené: „Po ukončení výstavby objektov navrhovanej činnosti vybraný dodávateľ v spolupráci s investorom stavby predloží ku kolaudácii evidenciu odpadov a doklady o nakladaní s jednotlivými druhmi odpadov príslušnému orgánu štátnej správy.“

Pripomienky sa rešpektujú, informácie budú doplnené do projektovej dokumentácie v ďalších stupňoch projektovej prípravy.

Predložený zámer je z hľadiska funkčného využitia v súlade s ÚPN hl. mesta SR Bratislavy, konkrétne umiestnenie a intenzitu zastavanosti hl. mesto SR Bratislavy posúdi v jednotlivých žiadostiach o záväzné stanovisko.

Berieme na vedomie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto, Ružinovská 8, 820 09 Bratislava):

Z hľadiska ochrany verejného zdravia netrvá na pokračovaní posudzovania dokumentu „Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra“, k.ú. Rusovce , pare.č. 1208/, 11-19, 28- 71 a 1208/8. Odporúča realizáciu variantu č. 2 , ktorá oproti variantu č. 1 uvažuje s väčšou plochou zelene, väčším rozsahom výsadby drevín a so spomalením odtoku atmosférických zrážok z parkovacích miest s využitím vsakovacej dlažby.

Berieme na vedomie.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3):

Z hľadiska štátnej vodnej správy zámer nemusí byť posudzovaný podľa zákona v prípade splnenia nasledovných podmienok:

- Pri dimenzovaní akéhokoľvek vsakovacieho zariadenia je potrebné uvažovať s návrhovým dažďom, v zmysle vyjadrenia SVP, š. p., č. CS SVP OZ BA 17/2021/55, zo dňa 18.08.2021:
 - a) Územie so štrkovým podložím
Budovať retenčný objem na 20 - ročnú návrhovú prívalovú zrážku $P = 0,05$, $t = 15$ min., $q = 244$ l/s.ha, $k = 1$
 - b) Územie s komplikovaným podložím
Budovať retenčný objem na 50 - ročnú návrhovú prívalovú zrážku $P = 0,02$, $t = 120$ min., $q = 80,6$ l/s.ha, $k = 1$

Pripomienka sa akceptuje, v projektovej dokumentácii budú dimenzované vsakovacie zariadenia uvažujúce s návrhovým dažďom v zmysle požiadavky SVP, š.p.

- Odporúča sa zvážiť možnosť prípadného akumulovania a využitia dažďových vôd pred vsakovacími zariadeniami na zavlažovanie zelene, resp. iné úžitkové využitie v danej lokalite.

Pripomienka bude riešená v ďalšom stupni projektovej prípravy, navrhovateľ zváži úžitkové využitie dažďových vôd.

- Na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd je potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. d) vodného zákona. Špeciálny stavebný úrad pre pozemné komunikácie môže vydať stavebné povolenie na vodné stavby, ktoré sú súčasťou pozemnej komunikácie alebo sú podmienenými investíciami, až po nadobudnutí právoplatnosti povolenia na osobitné užívanie vôd. V zmysle ustanovení § 16 ods. 5 a ods. 6 cestného zákona povoľuje stavby, ktoré sú súčasťou cestnej komunikácie, ako aj podmienené investície, špeciálny stavebný úrad pre pozemné komunikácie.
- K žiadosti o vodoprávne povolenie je potrebné predložiť okrem dokladov podľa úst. § 8 a § 9 vyhlášky MŽP č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, súhlasné stanovisko BVS, a. s. s napojením na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu, vyjadrenie SVP, š. p., a hydrogeologický posudok k vsakovacím podmienkam.
- Na uskutočnenie stavby miestnej komunikácie je potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy podľa § 27 vodného zákona.
- Počas výstavby a prevádzky je stavebník povinný rešpektovať ustanovenia § 39 vodného zákona.
- Existujúce inžinierske siete musia byť pred začatím stavby zamerané a vytýčené.
- V mieste križovania stavby s existujúcimi sieťami vodovodu a kanalizácie postupovať zvlášť opatrne a zachovať ich ochranné pásma.

Pripomienky týkajúce sa ochrany vôd a spôsobu nakladania s dažďovými vodami, ktoré majú oporu v platnej legislatíve budú rešpektované. V rámci ďalších projekčných prác bude spodrobňovaná dokumentácia týkajúca sa vodných stavieb, ich návrh bude zohľadňovať požiadavky SVP, š. p. a BVS, a. s. Stavebník bude postupovať v súlade s platnou legislatívou v rámci projekčných prác ako aj počas realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti.

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (Tajovského 288, 974 01 Banská Bystrica):

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky má k predmetnému zámeru „Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra“ nasledujúce pripomienky:

- Severná časť Rusovce Sever navrhnutá na verejnú zeleň je evidentne zamýšľaná tiež na zástavbu, pretože zmysluplná verejná zeleň by bola umiestnená do centra obytného súboru a v strede verejnej zelene by nebolo navrhnuté parkovisko. Aj východná časť je architektonicky i dopravne „nedokončená“ s pravdepodobne zamýšľaným pokračovaním zástavby. Nemožno súhlasiť s predpokladaným vplyvom „Z pohľadu vplyvov na vegetáciu je variant č.2 vhodnejší ako variant č.1, nakoľko navrhuje väčšie plochy zelene a väčší rozsah výsadby drevinovej vegetácie.“, pretože „väčšie plochy zelene“ (sadovnícky vytvorenej a udržiavanej) sú prínosom pre obyvateľov. Podobne nesúhlasíme s tvrdením, že negatívny vplyv na blízke chránené územia „je eliminovaný výstavbou prvkov rekreácie a oddychu a tiež výsadbou parkovo upravenej zelene v rámci navrhovanej činnosti, budúci užívatelia budú využívať novonavrhované športové a rekreačné objekty, čím sa eliminuje návštevnosť v chránených

územiach", z niekoľkých stoviek obyvateľov budú viacerí chodiť do blízkych a prírode blízkych území na prechádzky aj s domácimi zvieratami.

Pripomienka nezohľadňuje platnú územnoplánovacú dokumentáciu. Rozsah navrhovanej zástavby, dopravného riešenia a verejnej zelene rešpektuje platnú územnoplánovaciu dokumentáciu dotknutého sídla a je z hľadiska funkčného využitia územia v súlade s ÚPN Hl. mesta SR Bratislavy ako aj s ÚPN-Z Rusovce Sever, čo potvrdilo stanoviskom k zámeru aj Hl. mesto SR Bratislava (list č. MAGS SUR 44814/2022-12632, zo dňa 01.02.2022). Prípadná výstavba nad rámec navrhovaného zámeru by musela byť hodnotená samostatne v novom schvaľovacom procese.

Umiestnenie verejnej zelene na východnom okraji riešeného územia vyplýva z polohy lokality v susedstve rozsiahlych lesných porastov, ktoré slúžia funkcii ochrany prírody. Aj preto sa do ich susedstva neumiestňuje obytná zástavba, ale prvky rekreácie a primárne drevinová zeleň, ktoré tvoria prechodovú zónu k chráneným územiám. Zeleň je teda umiestňovaná nie v strede riešeného územia, ale do východného a severného okraja riešeného územia a najmä v súlade s územným plánom zóny.

Predložený zámer obsahuje dostatok plôch pre venčenie domácich zvierat. Ďalším dôležitým faktorom je skutočnosť, že ide o výstavbu rodinných domov, ktoré majú záhradu, čím je vplyv na chránené územie eliminovaný formou zástavby, resp. budúci obyvatelia nemajú silnú potrebu navštevovať blízke chránené územie. Ináč by tomu bolo v prípade, že by išlo o bytové domy, s/bez balkónom, kde je predpoklad potreby vyvetrania sa v okolí bytových domov, ten by bol násobne väčší ako u rodinných domoch so záhradou.

Mestská časť Bratislava - Rusovce je vybudovaná na okraji lužných lesov a využívanie okolitých lesov na rekreáciu nie je ničím novým. Toto územie na rekreáciu a šport využívajú nie len obyvatelia MČ Bratislava – Rusovce, ale aj značná časť obyvateľov okolitých mestských častí (hlavne obyvatelia MČ Bratislava – Petržalka). Návštevnosť je sústredená na vybudovanú sieť značených turistických chodníkov a trás, ktoré jasne usmerňujú pohyb rekreantov. V zmysle návštevného poriadku je CHKO Dunajské luhy prístupné verejnosti, vrátane psov na vŕdzke.

Vplyv na návštevnosť chránených území je eliminovaný formou zástavby – najmä rodinné domy a realizáciou plôch rekreácie a športu na ploche riešeného územia. Obyvatelia budú využívať pre oddych verejnú zeleň a najmä záhrady pri rodinných domoch. Pre šport a rekreáciu sú vyčlenené plochy v rámci riešeného územia, tie budú udržiavané a bezpečné a teda budú navštevované. Nedomnievame sa, že realizáciou zámeru nastane prudké/významné zvýšenie počtu návštevníkov v neďalekom chránenom území.

- Predložený zámer Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra pokladáme za neúplný, preto odporúčame predložiť kompletný zámer alebo v správe o hodnotení dopracovať absentujúce časti. Názov činnosti je zavádzajúci, cieľom je využívanie priamo dotknutého územia prevažne na bývanie a jeho dopravná a technická infraštruktúra je len jedným z jeho prvkov. V predloženej zámere sa síce uvádza, že „Navrhovaná činnosť pozostáva z činností“: „A. Individuálna bytová výstavba a polyfunkčné bytové domy s prislúchajúcim zázemím“ a „B. Statická doprava“, avšak v príslušnej kap. 8, Opis technického a technologického riešenia sa autori vôbec nevenujú časti A. Individuálna bytová výstavba a polyfunkčné bytové domy s prislúchajúcim zázemím. Absentuje počet obyvateľov navrhnutého obytného územia. Komplex individuálnej bytovej výstavby a polyfunkčných bytových domov s prislúchajúcim zázemím odporúčame prepracovať na ucelený obytný súbor v hraniciach riešeného územia alebo ho

rozšíriť na zamýšľaný rozsah. V správe ohodnotení požadujeme akceptovať pripomienky uvedené vyššie v časti Hodnotenie zámeru z hľadiska ochrany prírody tohto stanoviska.

Pripomienka nezohľadňuje prílohu č. 9 k zákonu č. 24/2006 Z. z. a nezohľadňuje existenciu Územného plánu zóny Rusovce sever.

Zámer je spracovaný podľa prílohy č. 9 k zákonu č. 24/2006 Z. z. Obsah a štruktúra zámeru, táto príloha určuje rozsah informácií a ich štruktúru. Ako spracovateľ musíme prílohu č. 9 rešpektovať. Zároveň konštatujeme, že zámer obsahuje podrobné údaje o zastavanosti, podlažnosti a rozmiestnení objektov a funkčných plôch, strany 4 – 7 zámeru. Zámer uvádza len maximálne bilancie, tzn. že navrhované objekty môžu/budú dosahovať nižšie hodnoty podlahovej plochy v rámci jednotlivých projektových dokumentácii, resp. aj vyššie plochy zelene.

Spodrobňovanie dokumentácie bude predmetom až územného a stavebného konania. Zámer rieši primárne posúdenie navrhovaných objektov a kapacity dopravnej a technickej infraštruktúry na obyvateľstvo a jednotlivé zložky životného prostredia. Zámer je časťou väčšieho územia, ktoré je riešené v Územnom pláne zóny Rusovce Sever.

Podkladom pre riešené územie je Územný plán zóny Rusovce sever, textová a záväzná časť, jún 2015, záväzný od marca 2018. Ten komplexne rieši severnú časť mestskej časti Rusovce a prešiel Strategickým posudzovaním vplyvov ukončený Rozhodnutím Okresného úradu Bratislava: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-zony-rusovce-sever>.

Materiál je záväzným podkladom pri tvorbe projektovej dokumentácie pre tento zámer EIA, vrátane regulácie územia, dopravného (aj s dopravno-kapacitným posúdením) a technického vybavenia. V zámere EIA boli vyhodnotené vplyvy navrhovanej činnosti v kumulácii s existujúcimi a pripravovanými stavbami v okolí.

Z hodnotenia jednotlivých vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladá/nebolo identifikované významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenie, ktoré by malo za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v hodnotenom území a teda vplyvy navrhovanej činnosti nebránia v hodnotenom území realizácii iných projektov zadefinovaných v územnom pláne dotknutého sídla.

Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy (Nám. Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava):

Ministerstvo životného prostredia SR vyslovuje k predloženému zámeru nasledujúce pripomienky:

- Konštatovanie o nevýznamnom až žiadnom dosahu voči abiotickej prírodnej zložke (s. 16, 30, 38, 40, 41) nepovažujeme za objektívne. V priloženej dokumentácii nie je informácia o hĺbkovom dosahu ani základovej dispozícii stavieb. Charakteristika polyfunkčných objektov taktiež chýba. Spomínajú sa len garáže pre rodinné domy, ktoré je potrebné situovať prioritne v objektoch RD na prízemí alebo v suteréne. Toto spolu s navrhovanou prečerpávacou stanicou splaškových vôd, prípadne aj s kanalizačnými rozvodmi indikuje, že objekty budú stavebne zasadené pod hladinou podzemnej vody (ďalej PV). Podotýkame, že hladina PV sa sezónne nachádza blízko pod terénom, čomu cca zodpovedá úroveň hladiny neďalekého Rusoveckého jazera.

Pripomienku akceptujeme. v rámci spodrobňovania dokumentácie v ďalších stupňoch projektovej prípravy budú konkretizované a kvantifikované zásahy do geologického podložia a podzemných vôd, tieto údaje budú zohľadnené pri tvorbe projektovej dokumentácie. Navrhovaná činnosť bude riešená technologicky vyspelými postupmi minimalizujúc možné zhoršenie geologických a hydrogeologických pomerov územia a jeho blízkeho okolia.

V zámere je citovaný IGHG prieskum: Orientačný inžinierskogeologický prieskum: Rusovce – Rusovská cesta, rodinné domy, DRILL, s.r.o., 05/2020, ten potvrdil hĺbku ustálenej hladiny podzemnej vody v rozmedzí 1,8 - 3,6 m p.t. a však, ako aj -1 podlažie je možný. Informácia o vysokej hladine podzemnej vody sa nepotvrdila.

- Odkanalizovanie splaškových odpadových vôd sa navrhuje riešiť cez gravitačnú kanalizáciu zaústenú do budúcej čerpacej šachty ČŠ1 a čerpacej stanice ČŠ2, s napojením navrhovaného výtlačného potrubia do plánovanej revíznej kanalizačnej šachty. Do ČŠ2, slúžiacej na prečerpávanie splaškových odpadových vôd bude zaústená celá uličná kanalizačná sieť splaškovej kanalizácie navrhovanej činnosti. Celková dĺžka potrubí uličnej verejnej kanalizácie bude cca 1,6 km (s. 29). Máme za to, že prevádzka kanalizačného systému splaškových odpadových vôd predstavuje v predmetnom území z dôvodu nepredvídateľných situácií (havárie rôzneho druhu, netesnosti) rizikový činiteľ voči akumuláčnemu priestoru PV.

Pripomienka sa berie na vedomie a bude zohľadnená v rámci ďalšej projektovej prípravy. Pri výstavbe a prevádzke splaškovej kanalizácie budú prijaté bezpečnostné opatrenia na predchádzanie havarijných situácií. Stavebník bude pri výstavbe postupovať v zmysle platnej legislatívy a podobne pri prevádzke kanalizačnej siete budú dodržiavané platné legislatívne predpisy. Pred uvedením kanalizačnej siete do prevádzky budú vykonané skúšky technického stavu vykonané podľa platných STN a predpisov. Zároveň budú akceptované a dodržiavané podmienky stanovené správcom nadradenej kanalizačnej siete, do ktorej bude zaústená novonavrhovaná splašková kanalizácia. V okolí sú už realizované viaceré stavby a sú odskúšané technické postupy pri výstavbe a prevádzke splaškovej kanalizácie.

- Vody z povrchového odtoku budú odvádzané pomocou uličnej dažďovej kanalizácie zaústenej cez ORL do vsakovacích systémov. Dažďové vody zo striech objektov budú vypúšťané na terén a vsakované na jednotlivých pozemkoch cez podzemné vsaky. Likvidácia dažďových vôd z komunikácií môže byť riešená aj s odvádzaním do zelených pásov, s následným vsakovaním do podlažia cez vsakovacie štrkové rigoly (s. 30). Vsakovanie povrchovej vody do zvodneného štrkovo-piesčitého podlažia je systém ohrozujúci kvalitu zdrojov PV. Prirodzene neprefiltrovaná voda z povrchového odtoku priamo prenikajúca do zvodnenca nevyhovuje kvalitatívnym parametrom podzemnej vody danej oblasti. K ďalším negatívam sa pridružujú havarijné situácie, zimné posypy, ako aj nekontrolovateľná kompozícia vsakovanej vody v jednotlivých objektoch RD...

Pripomienka je splnená. Spôsob odvádzania a vsakovania dažďových vôd z verejných parkovísk bude cez odlučovače ropných látok (ORL), tie budú pravidelne kontrolované a udržiavané, aby zabezpečovali čistenie vôd z atmosférických zrážok od ropných látok pred ich vsakovaním do podlažia. V zámere je citovaný IGHG prieskum: Orientačný inžinierskogeologický prieskum: Rusovce – Rusovská cesta, rodinné domy, DRILL, s.r.o., 05/2020, ten potvrdil hĺbku ustálenej hladiny podzemnej vody v rozmedzí 1,8 - 3,6 m p.t. a však je možný.

- Navrhovaná činnosť spočíva v trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy o výmere 14,1 ha. Pred zahájením výstavby dôjde k zhrnutiu ornice z plochy riešeného územia, resp. celého humusového horizontu, ktorá v dotknutej lokalite dosahuje hrúbku viac ako 30 cm a bude využitá na rekultiváciu a revitalizáciu... (s.42). Možno očakávať, že odstránenie objektívne pomerne hrubého humusového horizontu na veľkej výmere plochy, spolu s extenzívnymi zásahmi v rámci povrchových pôdnych horizontov, negatívne ovplyvní (hlavne v období intenzívnych zrážok) kvalitu PV.

Pripomienka bude zohľadnená v rámci ďalšej projektovej prípravy. Nedôjde k odstráneniu humusovej vrstvy v krátkom časovom horizonte a ani na celej ploche riešeného územia. Zhrnutie ornice bude postupné podľa prebiehajúcich etáp výstavby a pod stavebnými objektami. Presný postup stavebných prác bude riešený v stavebnom konaní. Stavba a navrhované objekty nie sú rizikové, tými by mohli byť priemyselné prevádzky, čerpacie stanice pohonných hmôt, chemické prevádzky a sklady, skládky odpadov, atď. Ale zástavba rodinných domov a polyfunkčných objektov nie je riziková.

- Zámer činnosti sa dotýka predovšetkým zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov. Predmetné územie sa nachádza na kontakte s CHKO Dunajské luhy, vrátane chráneného areálu Ostrovné lúčky a Ramsarskej lokality. Nariadením vlády SR č. 34/2021 bol vyhlásený chránený areál SKUEV0269 Ostrovné lúčky ako súčasť územia európskeho významu. Navrhovaná činnosť je situovaná v smere prúdenia podzemných vôd na SZ hranici tohto vodohospodársky vysoko hodnotného územia.

Pripomienka sa berie na vedomie.

- V Informačnom systéme environmentálnych záťaží Slovenskej republiky evidujeme k 31. januáru 2022 v katastrálnom území m. č. Bratislava - Rusovce nasledovné environmentálne záťaže:

Pravdepodobná environmentálna záťaž

1.

Názov EZ: B5 (009) / Bratislava - Rusovce - Rusovecké rameno
Názov lokality: Rusovecké rameno
Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

2.

Názov EZ: B5 (010) / Bratislava - Rusovce - štrkové jamy - skládka
Názov lokality: štrkové jamy - skládka
Druh činnosti: skládka priemyselného odpadu
Stupeň priority: EZ s nízkou prioritou (K < 35)
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

3.

Názov EZ: B5 (011) / Bratislava - Rusovce - Tehelné - pri vodnom zdroji
Názov lokality: Tehelné - pri vodnom zdroji
Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

Pravdepodobné environmentálne záťaže v území môžu negatívne ovplyvniť možnosti jeho ďalšieho využitia. Existencia environmentálnych záťaží, v blízkosti záujmového územia je vyznačená v prílohe 1 - „Výpis z registra environmentálnych záťaží.“

Pripomienka sa berie na vedomie. Riešené územie navrhovanej činnosti sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od environmentálnych záťaží. Evidované environmentálne záťaže nebudú negatívne ovplyvňovať riešené územie. Veríme, že MŽP SR zabezpečí ich likvidáciu v blízkom čase a tak prispeje k ochrane podzemných vôd, lebo ide o vysokorizikové potencionálne zdroje znečistenia.

- V podkapitole 1.2.1 Geodynamické javy žiadame doplniť zaradenie územia podľa STN EN 1998-1/NA/Z1, na hodnotenie makroseizmickej intenzity územia sa používa stupnica EMS-98, tieto údaje bude potrebné v zámere aktualizovať.

Pripomienka sa rešpektuje, bude zapracovaná do projektovej dokumentácie.

- Podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave sú v záujmovom území evidované skládky odpadov, územie leží v oblasti s nízkym až stredným radónovým rizikom tak, ako je to zobrazené na mape v M 1:10 000 (príloha 2). Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov Ministerstvo životného prostredia SR vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona Č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Pripomienka sa rešpektuje, stavebník bude postupovať v zmysle platnej legislatívy. V ďalších stupňoch projektového riešenia stavby bude radónové riziko spresnené radónovým prieskumom a následne v prípade potreby budú navrhnuté a realizované protiradónové opatrenia.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Inštitút dopravnej politiky (Námestie slobody 6, P. O. BOX 100, 810 05 Bratislava):

MDaV SR má k zámeru navrhovanej činnosti „Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra“ nasledovné pripomienky a požiadavky:

- predmetný zámer spracovať v súlade s aktuálne platným ÚPN-M Bratislava (najmä z hľadiska funkčného využitia územia a záväzných regulatívov určených pre jednotlivé plochy);

Pripomienka sa rešpektuje, navrhovaný zámer bude riešený v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou.

- všetky dopravné parametre (napr. dopravné pripojenia, statickú dopravu, pešie trasy, atď.) je potrebné navrhnuť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi;
- na ochranu diaľnic, ciest a miestnych ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom obce dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);

Pripomienky sa rešpektujú, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnými predpismi a legislatívou.

- upozorňujeme, že v cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich. Príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom.

Pripomienka sa akceptuje a bude zohľadnená v etape realizácie, v prípade, že bude v ochrannom pásme cesty riešená činnosť ohrozujúca cestu alebo prevádzku na nej, investor požiada príslušný cestný správny orgán o udelenie potrebnej výnimky a bude sa riadiť jeho pokynmi a usmerneniami.

- dopravné pripojenia na cestnú sieť riešiť na základe dopravno-inžinierskych podkladov, výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a prilahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných ciest a ich následným pripojením na existujúce miesta cesty a na nadradenú cestnú sieť (z hľadiska stavebnej kategórie) v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi bez nutnosti udeľovania súhlasu na technické riešenie odlišné od STN a technických predpisov pre pozemné komunikácie;
- v ďalšom stupni žiadame doplniť dopravno-kapacitné posúdenie podľa STN 73 6102 a TP 102. Upozorňujeme, že dopravno-kapacitné posúdenie musí vyhovovať aj výhľadovému stavu na nasledujúcich 20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky;

Pripomienky sa čiastočne rešpektujú, v rámci ďalších projekčných prác dopravnej infraštruktúry budú zohľadnené platné STN a technické predpisy týkajúce sa projektovania dopravnej infraštruktúry. Dopravno – kapacitné posúdenie bolo spracované v roku 2019, v prípade, že povoľujúci orgán požiada o jeho aktualizáciu bude spracovaná, ale existujúce dopravno-kapacitné posúdenie pokladáme za aktuálne.

- dodržať najmenšie prípustné vzdialenosti križovatiek podľa aktuálne platnej STN 73 6101;
- žiadame doložiť výpočet parkovacích stojísk v zmysle STN 73 6110/Z2;

Pripomienky sa rešpektujú, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnými predpismi a legislatívou. Výpočet statickej dopravy v zmysle STN 73 6110/Z2 bude doložený v ďalšom stupni projektovej prípravy.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia majetku a infraštruktúry (Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava):

K spracovanému zámeru navrhovanej činnosti „Rusovce, Sever, dopravná a technická infraštruktúra“, nemáme z pohľadu záujmov obrany štátu žiadne pripomienky.

Berieme na vedomie.

Dopravný úrad (Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava):

Dopravný úrad ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Vám oznamuje, že riešené územie sa nachádza v ochranných pásmach Letiska M. R. Štefánika, z ktorých vyplýva pre riešené územie nasledovné obmedzenie a to:

- Najvyšší bod polyfunkčného bytového domu, vrátane všetkých zariadení umiestnených na jeho streche (komíny, antény, bleskozvod a pod.), ostatných stavebných objektov a zariadení a najvyšší bod stavebných mechanizmov použitých pri výstavbe (veža, tiahlo, maximálny zdvih vežového žeriava, resp. mobilného žeriava, betónpumpy a pod.) neprekročí nadmorskú výšku 180,1 m n.m.Bpv, t.j. cca 45,6 m nad terénom (riešené územie

sa nachádza v ochranných pásmach kužeľovej prekážkovej plochy Letiska M. R. Štefánika a ochranných pásmach kužeľovej plochy leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť letiska (TAR LZIB—sektor A)“).

Pripomienka sa rešpektuje, v rámci riešeného územia nebudú umiestňované trvalé ani dočasné objekty presahujúce výšku 45,6 m nad terénom.

- Z pohľadu Dopravného úradu neexistujú vplyvy, ktoré by mali byť v rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti posúdené podrobnejšie, teda také, ktoré by mali byť posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Berieme na vedomie.

Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Bratislave (Radlinského 6, 811 07 Bratislava):

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Berieme na vedomie.

Cyklokoalícia (Partizánska 2, 811 03 Bratislava):

- Žiadame doplniť samostatnú obojsmernú cyklistickú komunikáciu šírky minimálne 1,5 m pre jeden jazdný pruh na východnej strane Balkánskej ulice (na strane zámeru) v celej dĺžke riešeného územia s napojením na cyklotrasu 09 na Irkutskej ulici na jednej strane a na komunikáciu pri priesakovom kanáli na strane druhej. Navrhovaná cyklotrasa skráti prístup z Rusoviec na hrádzu smerom do centra oproti existujúcej trase 09 okolo jazera a zabezpečí prístup do územia zámeru, či už z centra alebo z Rusoviec.
- Žiadame upraviť vedenie cyklistov a chodcov v oboch križovatkách s Balkánskou tak, aby riešenie spĺňalo základné podmienky stanovené STN a TP, platných pre navrhovanie cyklistických komunikácií s dôrazom na minimálne polomery, šírkové pomery, rozhládové pomery. Navrhujeme križovátku upraviť podľa priloženého náčrtu <https://cvklokoalicia.sk/wp-content/uploads/2022/01/krizovatka-S880-S881.jpg>
- Žiadame doplniť samostatnú obojsmernú cestičku pre cyklistov pozdĺž Balkánskej ulice na strane zámeru.
- Žiadame neprimykať cyklistické komunikácie k oblúku križovatky.
- Križovania chodcov a cyklistov žiadame neriadiť svetelne (možné pravé odbočenie cyklistov mimo signalizácie, predsunutie priamo idúcich cyklistov a ich lepšia viditeľnosť)
- Cyklistické komunikácie žiadame realizovať z červeného asfaltu, v križovatkách vedených ako samostatný cyklopruh/cyklopriebeh, ako plný podfarbený pruh. Vnútroblokové cestičky pre cyklistov požadujeme napojiť na plánovanú a existujúcu cyklistickú infraštruktúru.
- Pre parkovanie bicyklov žiadame vybudovať kryté pouličné cyklistické státie pre návštevníkov a obyvateľov v bezprostrednej blízkosti vchodov do polyfunkčných budov, prípadne prevádzok, s kapacitou navrhnutou podľa TP085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry, typ stojan obrátené U, ktorý umožňuje zamknutie rámu bicykla v zmysle TP085 s navádzaním od prilahlej cyklotrasy.
- Opatrenia pre cyklistov žiadame realizovať v súlade s TP 085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry.
- Zámer požadujeme riešiť ako ukladnú zónu 30 km/h so zákazom stáť mimo vyznačené

parkovacie plochy. Priechody pre chodcov vo vnútri zámeru žiadame riešiť v úrovni chodníkov ako bezbariérové/ zdvihnuté oproti vozovke s priebežnou konštrukciou chodníka a slúžiace ako prirodzené spomaľovače pre motorovú dopravu. Pri kolmom parkovaní na chodník žiadame doplniť zarážky na parkovacie miesta (parkovacie dorazy) tak, aby nebolo možné parkovať s automobilom nad voľnou šírkou chodníka. Bezbariérové opatrenia žiadame vykonávať podľa TP 048 Navrhovanie debarierizačných opatrení pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na pozemných komunikáciách a Technických listov mesta Bratislava.

- Vybudovanie cyklotrás má priamy vplyv na životné prostredie a predstavuje zásadnú zmenu na dopravné napojenie dotknutého územia znížením motorovej dopravy a tým na priame zlepšenie životného prostredia. Riešenie cyklochodníkov má významný vplyv na využitie dopravných prostriedkov, použitých na návštevu územia. Bezbariérové riešenie priechodov, slúžiace ako prirodzený retardér má priamy vplyv na životné prostredie spomalením motorovej opravy a preferenciou pešej dopravy.
- Z horeuvedených dôvodov žiadame o zahrnutie požiadaviek o.z. Cyklokoalícia do rozhodnutia posudzovať alebo neposudzovať zámer Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

Požiadavky sa berú na vedomie a budú riešené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie stavby. Súčasťou navrhovanej činnosti bude aj budovanie modernej infraštruktúry pre cyklistov, vrátane cyklochodníkov, vodorovného aj zvislého dopravného značenia a stojanov pre bicykle. Detailnejšie riešenie bude špecifikované v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Združenie domových samospráv (P.O. BOX 218, Námestie SNP 13, 850 00 Bratislava – Petržalka):

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujíma nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1. Podľa viacerých názorov, Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov. V rámci Európskej zelenej dohody (<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal-sk>) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.
2. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal-sk>); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.
3. Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“, čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.

Požiadavky sa berú na vedomie, predložený projekt plní všetky zákonom dané limity a technické normy a navrhované riešenia zohľadňujú environmentálne požiadavky vyplývajúce zo súčasných výziev na ochranu a zlepšovanie stavu životného prostredia. „Európska zelená dohoda“ a balíček „Fit for 55“ nie sú pretransformované do našej legislatívy a preto nie je známy spôsob a rozsah ich uplatnenia.

4. Energetická efektívnosť budov, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom

budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Požiadavka sa berie na vedomie, bude riešená v ďalších fázach projektovej prípravy. Navrhovateľ sa bude zaoberať aktuálnymi a pripravovanými požiadavkami na energetickú úspornosť budov. Záujmom navrhovateľa je vytvoriť nový obytný priestor podľa najvyšších štandardov, tak aby bola zabezpečená vysoká energetická efektívnosť a úspornosť nových budov.

5. Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/ie-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickei-konferencii-v-RlasRowe-a-co-to-znamenaa-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov. Na Slovensku to znamená, že slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku ([https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783 klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasiako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/](https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783_klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasiako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/)). Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Požiadavka sa akceptuje a bude riešená aj v ďalších stupňoch projektovej prípravy. Záujmom navrhovateľa je vytvoriť nový obytný priestor, kde bude implementovaný celý rad adaptačných a zmierňujúcich opatrení na zmeny klimatických podmienok. Prvým významným krokom, ktorý bol už vytýčený v zámere je vykurovanie objektov tepelnými čerpadlami, t.j. bez spaľovania fosílnych palív. Ďalšie opatrenia budú riešiť zadržiavanie vody v území (vsakovacie a retenčné zariadenia), výsadbu životaschopnej a udržiavanej zelene, tepelno-izolačné vlastnosti budov na zabezpečenie maximálnej energetickej úspornosti a pod.

6. Negatívny vplyv na pôdy je výrazné zastavanie úrodnej poľnohospodárskej pôdy, čo je objektívne veľkým environmentálnym problémom; ktorý začína pútať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti. Kým vplyvom ľudskej činnosti rastie podiel nekvalitných pôd, na úrodných pôdach sa na Slovensku budujú logistické parky a priemyselné závody, informuje Slovenská akadémia vied. Budovanie logistických parkov, priemyselných závodov, novej dopravnej infraštruktúry či obydľí má za následok kontinuálny pokles výmery poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Z celkového počtu 74 priemyselných parkov na Slovensku je až 63 percent typu „greenfield“, teda postavených na zelených lúkach. Krajinní ekológovia zo SAV pri príležitosti Svetového dňa pôdy (5. decembra) uvádzajú aj ďalšie príklady negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú úrodnú pôdu na Slovensku. Kým nové nehnuteľnosti rastú na zelených lúkach, staré

nevyužívané objekty zostávajú opustené a vytvárajú takzvaný brownfield, nedostatočne využívanú, zanedbanú nehnuteľnosť, ktorá zhoršuje estetickú hodnotu krajiny. V mestách sa tvoria tepelné ostrovy, zhoršuje sa odtok vody a zvyšuje sa výskyt povodní. Človek však negatívne ovplyvňuje aj kvalitatívne vlastnosti pôdy. Vplyvom neuváženej ľudskej činnosti v poľnohospodárskej krajine dochádza k významnej akcelerácii eróznou-akumulačných procesov. V roku 2019 na Slovensku aktuálna vodná erózia ohrozila 275 454 hektárov poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 14,28 percenta z výmery poľnohospodárskej pôdy Slovenska. Veternou eróziou je ohrozených 6,2 percenta poľnohospodárskej pôdy Slovenska. Žiadame navrhovateľa, aby sa vyjadril aj k tomuto aspektu; najmä prečo nemôže svoj zámer realizovať inde, súčasne žiadame, aby sa, vyjadril, ako on prispieva k ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovateľ nedisponuje pozemkami pre realizáciu zámeru na inom mieste. Územie je schválenou územnoplánovacou dokumentáciou vyhradené pre tento druh zástavby, investičný zámer je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou. Pri výstavbe bude stavebník postupovať v zmysle Zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších zmien a doplnkov a Vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

7. Problematika agropodnikania je komplexná problematika, ktorá sa však týka aj životného prostredia a riešenia klimatickej krízy; avšak aj zastavovania poľnohospodárskej pôdy na stavebné účely. Slovenské poľnohospodárstvo trpí v dôsledku nesprávnych transformačných rozhodnutí v 90. rokoch, ktoré spôsobili rozbitie agrosektora a následnú nízku potravinovú sebestačnosť Slovenska; súčasne boli podporené negatívne trendy farmárčenia spočívajúce na extenzívnom využívaní pôdy a umelom hnojení na úkor prírody blízkeho a udržateľného poľnohospodárstva. Poľnohospodárstvo zároveň môže predstavovať ohrozenie chránených živočíchov (napr. hlucháňa), tým že ho vyháňa z krajiny; ale môže byť aj jeho záchranou tým, že bude vytvárať remízky, vodozádržné melioračné kanály s lokálnymi biotopmi. Je to tak komplexná problematika, že nie je vhodné ani účelné menovať všetky aspekty, ktorých sa to týka. Je to podobne komplexná otázka krajinytvorby ako je urbanistika v mestách. Vo vidieckej poľnohospodárskej krajine je to otázka obdobná, avšak máme iné stavebné kamene. Žiadame navrhovateľa, aby sa týmito otázkami komplexne zaoberal, inšpiroval sa nimi a uviedol, akým spôsobom chce ďalej spoluformovať slovenské poľnohospodárstvo; aby sa nastavila správna aplikačná prax, BAT (best available techniques) v oblasti poľnohospodárstva rešpektujúceho krajinu a iné zložky životného prostredia a nielen jeho hospodárske využitie.

Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovaný investičný zámer rieši výstavbu novej obytnej zóny nadväzujúcej na existujúce urbanizované plochy v MČ Bratislava – Rusovce v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou. Výstavba rešpektuje okolité poľnohospodársky využívané plochy a nebude ich nijako negatívne ovplyvňovať.

8. Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodí. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode. Žiadame

v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike - pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov. Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§11 a §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§17 ods. 1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass <https://www.environmentalnehodnotenie.sk/>, <https://fireenpass.ic>). Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.

Požiadavka sa akceptuje a bude riešená aj v ďalších stupňoch projektovej prípravy. Nakladanie s odpadom bude riešené v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhl. č. 320/2017 Z.z. Záväzné opatrenia z programu odpadového hospodárstva SR budú zapracované do projektovej dokumentácie. V rámci novej obytnej zóny budú vytvorené ideálne podmienky pre triedenie odpadu.

9. Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa §29 ods.13 zákona EIA obsahovali aj:
- I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.
 - II. opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona
 - III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
 - IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Požiadavka sa akceptuje, navrhovateľ bude postupovať v súlade s platnou legislatívou týkajúcou sa ochrany prírody a krajiny, ochrany vôd a nakladania s odpadmi.

Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle §29 ods.3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; Navrhujeme, aby navrhovateľ akceptoval nasledovné opatrenia (ktoré sa v praxi osvedčili ako tzv. best available techniques - BAT - krajinných environmentálnych opatrení) alebo sám navrhol k nim lepšiu alternatívu resp. riešenie, ktoré dané environmentálne oblasti splní lepšie/vhodnejšie a to na základe výsledkov požadovaného krajinného hodnotenia. V rámci doplňujúcej informácie žiadame komparatívnu analýzu výhod a nevýhod a zdôvodnenie výsledného vybraného riešenia. Nami navrhované štandardné riešenia tvoriace základ odbornej diskusie o environmentálnych opatreniach sú :

1. Pri vyhodnocovaní vychádzať z nášho zoznamu kritérií nášho vyhodnocovania environmentálnej kvality projektov (nie je potrebné ho osobitne vyhodnocovať), ktorý predstavuje návod a inšpiráciu; pri hodnotení projektov vychádza aj z kritérií a hľadísk uvedených v tomto zozname. Je to akýsi check list kvality a dobrej environmentálnej prípravy projektu; keď si budete klásť otázky tak, ako si ich kladieme v ZDS, pochopíte ďalšie environmentálne súvislosti a previazanosť jednotlivých zložiek životného prostredia ako aj kumulatívnosť a synergiu vplyvov na životné prostredie. Kritériá environmentálnej kvality projektov nájdete tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienkv-zds>.

Požiadavka bude riešená v rámci ďalších stupňov projektovej prípravy stavby. Záujmom navrhovateľa je vytvoriť nový obytný priestor, ktorý bude využívať moderné environmentálne nezávadné a prospešné riešenia a postupy pri realizácii a prevádzke a kde bude implementovaný celý rad adaptačných a zmierňujúcich opatrení na zmeny klimatických podmienok.

2. Používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; v rozhodnutí konkrétne uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú..

Požiadavka bude riešená v rámci ďalších stupňov projektovej prípravy stavby, navrhovateľ kvalifikovane posúdi, či použitie uvedených materiálov je vhodné a prípustné pre navrhovaný typ/charakter stavby.

3. Parkovacie státa a spevnené vodorovné plochy realizovať z drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80 % podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody / m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné straty v danom území.
4. Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa. Parkovacie státa samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.
5. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrm.eu/Ruide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakori/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

Požiadavky budú preverené a splnené v ďalších stupňoch povoľovacieho procesu. Parkovacie miesta pri polyfunkčných objektoch v počte 168 ks budú riešené s využitím inovatívneho prefabrikátu vsakovacej dlažby z recyklovaného plastu. Tento druh dlažby slúži ako zásobník vody, odkiaľ sa voda môže vyparovať. Prebytková dažďová voda bude odvedená cez ORL a zaústená do vsaku. Navrhovaná činnosť sa umiestňuje do územia s určeným/zadefinovaným funkčným využitím v zmysle územného plánu dotknutého sídla, ktoré stavba zohľadňuje. Na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy budú aplikované mnohé adaptačné opatrenia, vrátane zadržiavania dažďových vôd v riešenom území.

6. Prispôsobiť projekt okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možností voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-l/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia>

oznamenia-stanoviska-pokynv/standa'dv-minimalnei-vybavenosti-obci-pdf-l-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

Požiadavka bude preverená a splnená v ďalších stupňoch povoľovacieho procesu. Súčasťou navrhovanej činnosti bude aj výsadba parkovo upravenej zelene, ktorá poskytne možnosti oddychu a rekreácie pre budúcich obyvateľov.

7. Na horizontálne plochy (najmä strechy) požadujeme biosolárnej strechy - kombináciu vegetačnej strechy a solárneho fotovoltického systému. Tieto dve technológie môžu prispieť k udržateľnému rozvoju budov a k znižovaniu emisií skleníkových plynov. Keď sú tieto technológie na streche kombinované, vylepšujú teplotnú techniku budov a zvyšujú efektívnosť výroby z fotovoltických článkov vďaka chladiacemu efektu ktorý vyvolávajú, zároveň majú protihlukovú funkciu. Súčasne žiadame o kvantifikáciu predpokladaných množstiev neutralizovaných emisií CO₂ ako aj príspevok k energetickej efektívnosti budovy v dôsledku aplikácie tohto systému. V zmysle princípu lead by example odkazujeme, že tento systém sa v praxi ukazuje ako BAT (best available technology), ktorý dlhodobú snahu ZDS o aplikáciu vegetačných striech doplnil o fotovoltické články a teda spojil výhody zelenej strechy s výhodami fotovoltiky (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/centrum_energetickeho-biologickeho-zhodnotenia-odpadu-martin).
8. Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Požiadavka bude preverená v ďalších stupňoch povoľovacieho procesu. Navrhované budovy budú riešené tak aby boli znižované emisie skleníkových plynov na minimum, využitie popisovaných technológií považujeme len za jednu z viacerých možností ako dosiahnuť energetickú úspornosť a vysokú energetickú efektívnosť budov. Navrhované objekty budú sadovými úpravami vhodne zasadené do prostredia. Bližšia špecifikácia zelených plôch bude spresnená v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie stavby.

9. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedou farbou.
10. Implementovať Akčný plán pre obehovú ekonomiku (<https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan> sk).

Požiadavky sa rešpektujú a budú splnené. Nakladanie s odpadom bude riešené v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhl. č. 320/2017 Z.z. Záväzné opatrenia z programu odpadového hospodárstva SR budú zapracované do projektovej dokumentácie. V rámci navrhovaného obytného priestoru budú vytvorené ideálne podmienky pre triedenie odpadu a jeho následnú recykláciu.

11. Navrhovateľ vysadí v meste Bratislava 50 ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Požiadavka bude overená a posúdená v ďalších stupňoch povoľovacieho procesu. Navrhovaná činnosť bude do prostredia začlenená vhodnými sadovými úpravami, pre spríjemnenie prostredia obyvateľom aj návštevníkom navrhovaného areálu. Navrhovateľ bude realizovať

výsadbu vzrastlých drevín minimálne v rozsahu, ktorý bude požadovaný orgánom ochrany prírody, resp. dotknutou mestskou časťou a bude postupovať v zmysle platných STN a VZN týkajúcich sa výsadby a starostlivosť o zeleň.

12. Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

Požiadavka sa berie na vedomie. Architektonické prevedenie stavby je výtvorom vlastnej duševnej činnosti autora navrhovanej stavby. V prípade, ak by príslušný samosprávny orgán, alebo iná osoba mala záujem o umiestnení umeleckého diela, príp. prvku obdobného charakteru, stavebník / investor v rámci svojich možností v areáli stavby umožní umiestnenie spomínaného prvku po posúdení jeho vhodnosti a účelnosti voči celkovému areálu stavby.

13. Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: <https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science+center+objects=0#qt-science+center+objects>) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-l>). mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (<http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat+mesacnemapy>); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

Požiadavka sa berie na vedomie. Stavba je navrhovaná v zmysle platnej legislatívy a bude v rámci projektovej prípravy optimalizovaná na dôsledky zmeny klímy, z tohto dôvodu stavebno-konštrukčné riešenie navrhovaných objektov bude naprojektované a realizované tak, aby navrhovanú stavbu neohrozovali nepriaznivé účinky zmeny klímy.

14. V Bratislave vyhodnotiť vplyvy a klimatickú odolnosť podľa Atlasu hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovaná činnosť bude optimalizovaná na prebiehajúce zmeny klímy a je zabezpečená na zvládanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

15. Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Požiadavka sa rešpektuje a bude splnená. Kontajnerové prístrešky budú navrhnuté pre povinne triedené zložky komunálnych odpadov v súlade so zavedeným systémom na území Bratislavy a umiestnené tak, aby bol k nim prístup v súlade so všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta SR Bratislavy č. 6/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta SR Bratislavy. Kompostovanie v kompostéroch bude v prípade potreby a požiadaviek obyvateľov riešené správcom budov v spolupráci s obyvateľmi.

16. Používať prvky inteligentných budov na efektívne nakladanie s energiami (dynamické riadenie chladenia/kúrenia, spätná rekuperácia tepla z výroby, používanie fotovoltiky na aspoň čiastočné vykrytie energetických potrieb a aplikácia mikrogrid systémov, tepelné čerpadlá).

Požiadavka sa zohľadňuje. Navrhované objekty budú optimalizované na zabezpečenie čo najnižších energetických strát. Objekty budú zabezpečené efektívnym riadením tepelného hospodárstva, vhodnou tepelnou izoláciou a pri výstavbe budú využívané inovatívne stavebné materiály, ktoré zlepšia hospodárenie s energiami počas prevádzky. Navrhovateľ počíta s využívaním tepelných čerpadiel na vykurovanie budov. Stavba musí byť navrhnutá v súlade s platnou legislatívou v oblasti energetickej hospodárnosti budov.

17. Preukázať používanie výhradne zelenej elektriny (napr. formou tzv. zeleného certifikátu).

Požiadavka nie je opodstatnená vzhľadom na charakter predloženého projektu, ktorý rieši výstavbu obytnej zástavby v zastavanom území hl. mesta SR Bratislavy. Navrhovaná činnosť bude napojená na inžinierske siete vybudované v blízkosti riešeného územia a bude tým pádom využívať elektrinu z existujúcej distribučnej siete – dodávateľa elektriny, o použití zelenej elektriny rozhodujú koncoví odberatelia v rámci dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

- Pri rozhodovaní je potrebné uplatňovať tzv. eurokonformný výklad a uplatňovanie zákona.
- Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej.

Požiadavky sa berú na vedomie, sú v kompetencii dotknutého orgánu. Uvedený procesný postup zisťovacieho konania v zmysle platnej legislatívy zákona EIA č. 24/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov bude dodržaný.

Záver

V rámci dokumentácie stavebného zámeru sa primerane ku stavu poznania a rozpracovanosti projektovej dokumentácie spracovala dokumentácia EIA.

Je zrejmé, že v rámci zisťovacieho konania vzišli pripomienky, avšak ich ďalšie spodrobnenie je viazané na ďalšie projekčné práce a následné povoľovacie procesy: územné, stavebné a kolaudačné konanie.

Proces zisťovacieho konania splnil svoje požiadavky v rámci posudzovania navrhovanej činnosti a jeho pokračovanie nevnesie nové pohľady na predloženú činnosť, domnievame sa, že predložené pripomienky je možné riešiť v rámci prípravy projektovej dokumentácie a v ďalších stupňoch povoľovacích konaní.

S pozdravom

EKOJET s.r.o. ①
Sídlo: Tehelná 19, 831 03 Bratislava
Prevádzka: Stará Ľubňa 9A, 841 04 Bratislava
IČO: 35534900 IČ DPH: SK2020229134

Mgr. Tomáš Šembera
na základe plnej moci

Potvrdenie o odoslaní podania

KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/35734990

Názov odosielateľa

Identifikátor odosielateľa

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10010

Názov prijímateľa

Identifikátor prijímateľa

Odoslaná správa

Identifikátor správy

627bef8f-b055-46a9-b06e-e575db4af28f

Predmet správy

Všeobecná agenda

Značka odosielateľa

121/2022

Značka prijímateľa

Dátum a čas prijatia

25.04.2022 14:09

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/35734990

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10010

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia

25.04.2022 14:10:51

Doručovaná správa

Identifikátor správy

627bef8f-b055-46a9-b06e-e575db4af28f

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia

<http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>

Typ digitálneho odlačku

<http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>

Digitálny odtlačok správy

suhat2mJ3dzLwf1ju0d212dN4SPhuprknQOVdnHo9c=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

c1348c1f-ef4a-40a9-a0a0-db3d27408edc

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

6e858b2f-1615-4a42-a81e-c72998a4de91

Prijatie výsledku úplneho overenia ZEP

KÓPIA

Výsledok overenia ZEP

Správa

627bef8f-b055-46a9-b06e-e575db4af28f

Typ výsledku overenia

1

Popis výsledku overenia

Úplné

Objekt

Id

c1348c1f-ef4a-40a9-a0a0-db3d27408edc

Objekt

Id

6e858b2f-1615-4a42-a81e-c72998a4de91

Registratúrne číslo záznamu: 0115011/2022

Vec: Doplňujúce informácie vo veci zisťovacieho konania "Rusovce Sever, dopravná a technická infraštruktúra".

Neboli aplikované žiadne relevantné podpisy